

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

PARTEA I

Anul III — Nr. 23

LEGI, DECRETE, HOTĂRÎRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 30 ianuarie 1991

SUMAR

Nr.	LEGI	Pagina
10.	— Lege privind finanțele publice	1—8

LEGI

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

ADUNAREA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind finanțele publice

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Activitatea privind finanțele publice include elaborarea și execuția bugetului public național, care cuprinde bugetul administrației centrale de stat, bugetele locale și bugetul asigurărilor sociale de stat, stabilirea și perceperea impozitelor, taxelor și altor venituri ale statului și utilizarea mijloacelor financiare ale organelor puterii legislative, judecătorești și executive. De asemenea, cuprinde controlul asupra modului de folosire a mijloacelor materiale și bănești aparținând regiilor autonome, instituțiilor publice și asupra capitalului social al statului în societățile comerciale.

Instituțiile publice, în înțelesul prezentei legi, cuprind Președinția României, Guvernul, ministerele, celelalte organe centrale și locale ale administrației de stat, precum și instituțiile de stat de subordonare centrală sau locală.

Art. 2. — Formarea, administrarea și utilizarea mijloacelor financiare ale organelor puterii legislative, judecătorești și executive sînt supuse normelor privind finanțele publice din prezenta lege.

Art. 3. — Parlamentul, ca organ de decizie în domeniul finanțelor publice, stabilește și aprobă, prin lege, impozitele, taxele și alte venituri ale statului, precum și normele și normativele de cheltuieli pentru instituții publice. De asemenea, examinează și aprobă bugetul administrației centrale de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat și contul general anual de execuție a bugetului, în condițiile prezentei legi.

Art. 4. — Guvernul elaborează proiectul bugetului administrației centrale de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, precum și al contului general anual de execuție a bugetului, și le supune spre aprobare Parlamentului, iar după aprobare răspunde de realizarea prevederilor bugetare. De asemenea, exercită conducerea generală a activității executive în domeniul finanțelor publice, în care scop examinează periodic situația financiară pe economie, execuția bugetului public național și stabilește măsuri pentru îmbunătățirea echilibrului financiar.

Ministerul Finanțelor răspunde de elaborarea proiectului bugetului administrației centrale de stat, precum și de realizarea acestuia, după aprobarea de către Parlament, de luarea măsurilor pentru asigurarea echilibrului financiar, aplicarea politicii financiare a Guvernului, de cheltuirea cu eficiență a resurselor financiare.

Art. 5. — La elaborarea și execuția bugetului administrației centrale de stat, a bugetului asigurărilor sociale și a bugetelor locale stau principiile universalității, echilibrului și realității, aplicate la specificul fiecărui buget.

Art. 6. — Bugetul administrației centrale de stat, bugetele locale și bugetele instituțiilor publice se aprobă astfel :

a) bugetul administrației centrale de stat, de către Parlament ;

b) bugetele județelor, municipiului București, municipiilor, sectoarelor municipiului București, orașelor și comunelor, de către organul local ales al acestora ;

c) bugetele instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetele de la lit. a) și b), de către organul ierarhic al acestora ;

d) bugetele instituțiilor publice care se finanțează integral din mijloace extrabugetare, de către organul de conducere al instituției respective, cu avizul organului ierarhic.

Bugetele de la lit. b)—d), precum și bugetele tuturor agenților economici, sistemelor de asigurări sociale și ale altor unități, care, potrivit legii, au obligația de a întocmi bugete, se vor elabora potrivit normelor metodologice stabilite de Ministerul Finanțelor.

Art. 7. — Bugetele Senatului, Adunării Deputaților, Președinției României, Guvernului și ale altor instituții publice care nu au organe ierarhic superioare se prevăd distinct în bugetul administrației centrale de stat și se aprobă de către Parlament o dată cu acesta.

Art. 8. — Bugetul asigurărilor sociale de stat se întocmește distinct de bugetul administrației centrale de stat și se aprobă de Parlament o dată cu acesta.

Bugetele celorlalte organe autonome de asigurări sociale se aprobă de organele de conducere proprii, cu avizul Ministerului Muncii și Protecției Sociale și Ministerului Finanțelor.

Art. 9. — Veniturile publice sînt formate din impozite, taxe și alte venituri stabilite de lege.

Art. 10. — La stabilirea cheltuielilor publice se au în vedere următoarele :

a) în domeniul social, utilizarea resurselor financiare ale statului pentru învățămînt, sănătate, ocrotiri și asigurări sociale, cultură, artă și sport, protecție ecologică și altele, în condițiile stabilite de lege ;

b) susținerea unor programe prioritare de cercetare, îndeosebi fundamentală ;

c) în domeniul economic, facilități și alte mijloace stabilite potrivit legii, acordarea de subvenții, realizarea unor investiții și a altor acțiuni economice de interes public, în limita alocațiilor bugetare stabilite prin bugetele anuale aprobate în condițiile legii ;

d) asigurarea cerințelor de apărare a țării și a ordinii publice ;

e) finanțarea administrației centrale și locale de stat și a altor cheltuieli prevăzute de lege.

Art. 11. — În bugetul administrației centrale de stat, în bugetul asigurărilor sociale de stat și în bugetele locale nu se pot înscrie și aproba cheltuieli fără stabilirea resurselor din care urmează a fi efectuate.

În cursul execuției bugetare, în cazurile în care se fac propuneri de elaborare a unor acte normative a căror aplicare atrage micșorarea veniturilor sau majorarea cheltuielilor stabilite prin buget, inițiatorii au obligația să prevadă și mijloacele necesare compensării veniturilor sau acoperirii sporului de cheltuieli.

CAPITOLUL II

Elaborarea, aprobarea, execuția și încheierea bugetului administrației centrale de stat

Art. 12. — Veniturile și cheltuielile care se înscriu în bugetul administrației centrale de stat se vor grupa în : venituri și cheltuieli ordinare și extraordinare, cheltuieli curente și de capital, cu specificarea naturii veniturilor și cheltuielilor și desfășurarea acestora pe baza clasificății bugetare tip elaborate de Ministerul Finanțelor, care se publică în Monitorul Oficial al României.

Clasificația bugetară tip va cuprinde titluri, capitole, subcapitole, paragrafe și articole, precum și alineate în caz de necesitate.

Capitolele și articolele de cheltuieli vor avea o destinație precisă și limitată.

Cheltuielile de personal se vor prezenta distinct de cheltuielile materiale.

Este interzis a se prevedea la categoria de cheltuieli materiale sau la altă categorie de cheltuieli o cheltuială de personal cum sînt : salarii, diurne, indemnizații și altele de asemenea natură.

În bugetul administrației centrale de stat, în condițiile stabilite de Ministerul Finanțelor, se va prevedea la venituri un subcapitol special pentru rămășițe de încasat din veniturile exercițiilor închise, iar la cheltuieli, în cazuri speciale, un articol pentru plata sumelor datorate, aferente exercițiilor închise.

Art. 13. — Orice sumă care se cuvine statului se face venit la bugetul administrației centrale de stat, dacă legea nu prevede altfel.

Art. 14. — Se interzice acoperirea cheltuielilor bugetului administrației centrale de stat prin recurgerea la emisiune monetară sau prin finanțarea directă de către bănci.

În cazul în care în execuția bugetului administrației centrale de stat apar goluri temporare de casă, acestea pot fi acoperite, pînă la încasarea veniturilor, pe seama resurselor aflate în conturile de trezorerie ale statului stabilite de Ministerul Finanțelor.

Legea anuală privind aprobarea bugetului administrației centrale de stat poate autoriza Ministerul Finanțelor ca, pe parcursul execuției bugetului, dacă va fi necesar și cu aprobarea Guvernului, să emită bonuri de tezaur, purtătoare de dobîndă și a căror scadență nu va putea depăși sfîrșitul anului financiar, pentru a face față cheltuielilor statului pînă la încasarea veniturilor.

Bonurile de tezaur intră în circulație prin achiziționarea acestora de către agenții economici și populație.

Totalul bonurilor de tezaur în circulație nu va putea depăși 8 la sută din volumul total al bugetului aprobat.

Emiterea de bonuri de tezaur nu se poate face decît în primele zece luni ale anului financiar, iar retragerea lor trebuie să se facă cu începere din luna decembrie, fără a depăși anul financiar în curs.

Art. 15. — În cazuri excepționale, prin legea bugetară anuală se poate stabili acordarea de către Banca Națională a României a unui împrumut, fără dobîndă, pentru acoperirea cheltuielilor bugetului administrației centrale de stat, pe seama resurselor de creditare normală ale acesteia, fără a depăși 10 la sută din totalul bugetului aprobat. Acest împrumut urmează să fie rambursat în maximum 6 luni, pe seama veniturilor bugetare curente sau a unui împrumut de stat efectuat în baza unei legi.

Art. 16. — Constituirea și utilizarea de mijloace financiare aparținînd statului, în afara bugetului, se pot face numai prin lege.

În cazurile autorizate de lege, se constituie în afara bugetului administrației centrale de stat fonduri speciale, ale căror bugete se aprobă de Parlament ca anexă la bugetul administrației centrale de stat.

Execuția bugetelor privind fondurile speciale se efectuează potrivit legilor de constituire a acestor fonduri și normelor prevăzute în prezenta lege pentru bugetul administrației centrale de stat.

Art. 17. — În bugetul administrației centrale de stat se înscrie și fondul de rezervă bugetară la dispoziția

Guvernului, care se utilizează pe bază de hotărâri ale acestuia, pentru suplimentarea, în cazuri justificate, a unor credite aprobate prin bugetul administrației centrale de stat în vederea finanțării, potrivit dispozițiilor legale, a acțiunilor sau sarcinilor noi intervenite în cursul anului.

Art. 18. — Elaborarea proiectului bugetului administrației centrale de stat se asigură de Ministerul Finanțelor, pe baza proiectelor bugetelor ministerelor și celorlalte organe centrale de stat, precum și a proiectelor bugetelor locale.

Art. 19. — Cheltuielile pentru investițiile instituțiilor publice, precum și alte cheltuieli de investiții, ce se finanțează potrivit legii din bugetul administrației centrale de stat, se cuprind în proiectul acestui buget pe baza listei de lucrări, utilaje, mobilier și alte obiecte de investiții, cu desfășurarea, atât fizic cât și ca volum valoric, elaborată de fiecare minister sau alt organ central de stat și anexată la bugetul propriu.

Lista, avizată de Ministerul Finanțelor, se aprobă de către ordonatorul principal de credite pentru investiții până la 75 milioane lei și de către Guvern pentru investiții peste această limită.

Cheltuielile de investiții se cuprind la fiecare capitol al acțiunii ce se finanțează din bugetul administrației centrale de stat.

Nu se vor putea înscrie în listă lucrări de investiții-construcții pentru care la data de 1 august a fiecărui an nu s-a elaborat și aprobat documentația prevăzută de lege. Cheltuielile de proiectare cuprinse în investițiile instituțiilor publice se prevăd și se suportă din bugetul ordonatorului principal de credite.

Pentru obiectivele de investiții a căror acoperire financiară se asigură, integral sau în completare, de la bugetul administrației centrale de stat, documentațiile tehnico-economice se aprobă, cu acordul prealabil al Ministerului Finanțelor, de către Guvern pentru valori mai mari de 500 milioane lei, de către ordonatorii principali de credite pentru valori cuprinse între 100—500 milioane lei și de către ceilalți ordonatori de credite pentru valori de până la 100 milioane lei.

Art. 20. — Din bugetul administrației centrale de stat se pot face transferuri pentru unitățile administrativ-teritoriale, în cazurile în care acestea nu își pot acoperi cheltuielile din veniturile proprii stabilite în condițiile legii.

Transferurile ce se fac din bugetul administrației centrale de stat, potrivit alineatului precedent, se aprobă anual prin lege pentru fiecare județ în parte și municipiul București.

Propunerile de transferare ce se solicită de către județe și municipiul București se vor cuprinde în proiectele bugetelor respective, care se prezintă Ministerului Finanțelor pe ansamblul județului, respectiv municipiului București, însoțite de situația unităților administrativ-teritoriale componente la care cheltuielile sînt mai mari decît veniturile proprii.

Art. 21. — Ministerele și celelalte organe centrale de stat sînt obligate ca, pînă la data de 1 iunie a fiecărui an, să comunice Ministerului Finanțelor orice propuneri de cheltuieli suplimentare sau diminuări de venituri pentru bugetul anului viitor, față de anul în curs.

Organele locale au aceleași obligații în cazul solicitării de majorare a transferurilor față de anul în curs.

Art. 22. — Proiectele de buget ale ministerelor, celorlalte organe centrale, precum și proiectele bugetelor

locale, se depun la Ministerul Finanțelor cel mai tîrziu pînă la data de 1 iulie a fiecărui an.

Ministerul Finanțelor examinează proiectele de buget și, în termen de 10 zile de la primirea acestora, solicită modificările necesare pentru stabilirea echilibrului bugetar. În caz de divergențe, hotărăște Guvernul.

Proiectele de buget astfel modificate se depun la Ministerul Finanțelor pînă la data de 1 septembrie a fiecărui an, însoțite de documentații și expuneri de motive amănunțite, atât pentru venituri, cât și pentru cheltuieli.

Ministerul Finanțelor, pe baza acestor proiecte de buget și a bugetului său propriu, întocmește proiectul bugetului administrației centrale de stat, pe care îl depune la Guvern pînă la data de 25 septembrie a fiecărui an, însoțit de proiectul legii bugetare.

După însușirea proiectului de buget de către Guvern, acesta îl supune Parlamentului, cel mai tîrziu pînă la data de 10 octombrie a fiecărui an, însoțit de un raport privind situația economico-financiară a țării și proiecția acesteia în anul viitor, precum și de proiectul legii bugetare.

Bugetul se aprobă de Parlament pînă cel mai tîrziu la data de 31 decembrie pe ansamblu, pe capitole, articole și pe ministere și celelalte organe centrale de stat.

Art. 23. — Bugetele ministerelor și celorlalte organe centrale de stat se cuprind în anexe la bugetul administrației centrale de stat. Toate veniturile și cheltuielile bugetului administrației centrale de stat se prevăd în bugetele ministerelor și celorlalte organe centrale de stat.

Transferurile ce urmează a se efectua pentru județe și municipiul București, precum și toate veniturile și cheltuielile care se urmăresc și se execută prin Ministerul Finanțelor, se prevăd în buget.

Art. 24. — Dacă bugetul administrației centrale de stat nu se aprobă de Parlament pînă la 31 decembrie, Guvernul îndeplinește sarcinile ce-i revin potrivit bugetului anului precedent, dar nu mai mult decît trei luni.

Art. 25. — În stabilirea realizării veniturilor bugetare se vor respecta următoarele norme :

a) nici un impozit, taxă sau alte obligații de natura acestora nu pot fi înscrise în buget și încasate dacă acestea nu au fost stabilite prin lege ;

b) legea bugetară anuală aprobă pentru fiecare an lista impozitelor, taxelor și a cotelor acestora, precum și a celorlalte venituri ale statului care urmează să se perceapă ;

c) este interzisă perceperea sub orice titlu și sub orice denumire de contribuții directe sau indirecte, în afara celor stabilite prin lege.

Art. 26. — Prin legea bugetară anuală se aprobă creditele bugetare pentru cheltuielile fiecărui exercițiu bugetar, în structura stabilită prin acea lege.

Alocațiile pentru cheltuieli de personal și capital nu vor putea fi sporite nici direct, nici indirect prin virări de credite și nici nu vor putea fi utilizate la alte articole de cheltuieli.

Creditele aprobate prin legea bugetară anuală pentru cheltuielile unui exercițiu bugetar nu pot fi utilizate pentru finanțarea cheltuielilor altui exercițiu și nici cheltuielile bugetare, aprobate unui ordonator principal de credite, pentru finanțarea cheltuielilor altui ordonator. De asemenea, cheltuielile aprobate la un capitol nu pot fi utilizate pentru finanțarea cheltuielilor altui capitol.

Virările de credite bugetare între celelalte subdiviziuni ale clasificății bugetare, care nu contravin dispozițiilor prezentului articol sau legii bugetare anuale, sînt în competența fiecărui ordonator principal de credite, pentru bugetul propriu și bugetele unităților subordonate.

În cazuri excepționale, virările de la un capitol la alt capitol al clasificății bugetare se pot efectua începînd cu trimestrul III, cu acordul Ministerului Finanțelor.

Art. 27. — Veniturile și cheltuielile aprobate prin bugetul administrației centrale de stat se repartizează pe trimestre în funcție de termenele legale, de încasarea veniturilor și de perioada în care este necesară efectuarea cheltuielilor.

Repartizarea pe trimestre a veniturilor și cheltuielilor prevăzute în bugetul administrației centrale de stat se aprobă de către :

- a) Ministerul Finanțelor, pe capitole, la propunerea ministerelor și celorlalte organe centrale de stat ;
- b) ordonatorii principali de credite pentru bugetele proprii și ale unităților subordonate, precum și pe celelalte subdiviziuni ale clasificății bugetare.

Art. 28. — Creditele bugetare aprobate prin bugetul administrației centrale de stat pot fi folosite la cererea ordonatorilor principali de credite, numai după deschiderea de credite sau alimentarea cu fonduri de către Ministerul Finanțelor a conturilor bancare deschise pe seama acestora.

Acordarea fondurilor de la bugetul administrației centrale de stat se face în limita creditelor bugetare și potrivit destinațiilor aprobate, în raport cu gradul de folosire a resurselor puse la dispoziție anterior, cu respectarea dispozițiilor legale care reglementează efectuarea cheltuielilor respective.

Transferurile către unitățile administrativ-teritoriale, în cadrul limitelor prevăzute în bugetul administrației centrale de stat, se efectuează prin Ministerul Finanțelor la cerere și în funcție de necesitățile execuției bugetare.

Art. 29. — Este interzisă efectuarea de plăți direct din veniturile încasate pentru bugetul administrației centrale de stat, cu excepția cazurilor cînd legea prevede altfel.

Veniturile ce se realizează peste cele aprobate pe ansamblul bugetului administrației centrale de stat vor putea fi folosite în cursul anului, după consumarea rezervei bugetare, cu aprobarea Parlamentului, pentru finanțarea unor sarcini noi stabilite de lege.

Art. 30. — Ordonatorii principali de credite ai bugetului administrației centrale de stat sînt miniștrii și conducătorii celorlalte organe centrale de stat.

Conducătorii instituțiilor publice cu personalitate juridică din subordinea ministerelor și celorlalte organe centrale de stat finanțate din bugetul administrației centrale de stat sînt, după caz, ordonatori secundari sau terțiari de credite.

Art. 31. — Ordonatorii principali de credite repartizează creditele bugetare aprobate pe unitățile ierarhic inferioare, în raport cu sarcinile acestora, precum și veniturile cuprinse, potrivit legii, în bugetele acestora și aprobă efectuarea cheltuielilor din bugetul propriu, cu respectarea dispozițiilor legale.

Subvențiile de orice fel, prevăzute a se acorda din bugetul administrației centrale de stat, regiilor autonome și societăților comerciale cu capital de stat, se cuprind și se execută prin bugetul propriu al ministerului sau organului central de stat.

Ordonatorii secundari de credite aprobă efectuarea cheltuielilor din bugetele lor proprii, cu respectarea dispozițiilor legale, și repartizează creditele bugetare aprobate pe unitățile ierarhic inferioare, ai căror conducători sînt ordonatori terțiari de credite.

Ordonatorii terțiari de credite utilizează creditele bugetare ce le-au fost repartizate numai pentru nevoile unităților pe care le conduc, potrivit prevederilor din bugetele aprobate și în condițiile stabilite prin dispoziții legale.

Art. 32. — Ordonatorii principali de credite pot delega dreptul de a aproba folosirea și repartizarea creditelor bugetare înlocuitorilor de drept și conducătorilor direcțiilor sau ai altor compartimente similare, după caz.

Art. 33. — Ordonatorii principali, precum și ordonatorii secundari sau terțiari de credite, răspund de respectarea dispozițiilor legale în utilizarea creditelor bugetare și realizarea veniturilor, folosirea cu eficiență a sumelor primite de la bugetul administrației centrale de stat, de integritatea bunurilor încredințate unității pe care o conduc, de ținerea la zi a contabilității și prezentarea la termen a dărilor de seamă contabile asupra execuției bugetare.

Orice cheltuială din sumele alocate prin bugetul administrației centrale de stat se poate aproba de către ordonatorul de credite și efectua numai dacă a fost în prealabil avizată, potrivit legii, de către conducătorul compartimentului financiar-contabil sau de alte persoane însărcinate cu exercitarea controlului financiar preventiv.

Art. 34. — În situațiile în care pe baza dispozițiilor legale au loc treceri de unități, acțiuni sau sarcini de la un ordonator principal de credite la altul, Ministerul Finanțelor este autorizat să introducă modificările corespunzătoare în bugetele acestora și în structura bugetului administrației centrale de stat, fără afectarea echilibrului și rezervei bugetare.

Art. 35. — Acordarea de subvenții din bugetul administrației centrale de stat unor instituții publice care realizează, potrivit legii, venituri extrabugetare ori altor instituții, asociații sau persoane juridice, altele decît cele de stat, se stabilește prin lege și se aprobă, în fiecare an, prin legile bugetare.

Art. 36. — Sumele încasate din vînzarea sau din valorificarea materialelor rezultate în urma demolării, dezmembrării sau dezafectării, în condițiile prevăzute de lege, a unor imobile sau altor bunuri materiale care aparțin instituțiilor publice constituie venituri ale bugetului administrației centrale de stat sau ale bugetelor locale, după caz, și se varsă la acestea potrivit normelor elaborate de Ministerul Finanțelor.

Sumele încasate din concesionarea unor bunuri ale statului constituie venit al bugetului administrației centrale de stat sau al bugetelor locale, după caz.

Art. 37. — Efectuarea cheltuielilor din bugetul administrației centrale de stat se va putea face numai pe bază de acte justificative, întocmite în conformitate cu dispozițiile legale.

Art. 38. — Ordonatorii principali de credite au obligația de a analiza trimestrial necesitatea menținerii unor credite bugetare pentru care, în baza unor dispoziții legale sau altor cauze, sarcinile au fost desființate sau amîinate și de a propune Ministerului Finanțelor anularea creditelor respective.

Ministerul Finanțelor va cere acordul ordonatorului principal de credite pentru anularea unor credite constatate ca fără justificare sau al Guvernului în caz de divergență.

Cu creditele bugetare anulate se majorează fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul administrației centrale de stat.

Art. 39. — Pe baza dărilor de seamă contabile prezentate de ordonatorii principali de credite, a conturilor privind execuția de casă a bugetului administrației centrale de stat prezentate de organele care, potrivit legii, au această sarcină și în urma verificării și analizării acestora, Ministerul Finanțelor elaborează lucrările privind contul general anual de execuție a bugetului administrației centrale de stat, pe care le prezintă Guvernului.

Contul general anual de execuție a bugetului administrației centrale de stat va fi întocmit în structura bugetului aprobat de Parlament și va avea ca anexe conturile anuale de execuție a bugetelor ordonatorilor principali de credite, inclusiv anexele acestora.

Guvernul analizează lucrările și prezintă contul general anual de execuție a bugetului administrației centrale de stat spre aprobare Parlamentului, pînă la data de 1 iunie a anului următor celui de execuție.

Parlamentul aprobă contul general anual de execuție a bugetului administrației centrale de stat, cel mai tîrziu pînă la data de 30 noiembrie a anului următor celui la care se referă. O dată cu contul general anual de execuție a bugetului administrației centrale de stat se depun, analizează și aprobă și conturile de execuție a fondurilor speciale aprobate.

Art. 40. — Organul central de stat care administrează bugetul asigurărilor sociale de stat elaborează, în condițiile legii, contul anual de execuție a bugetului asigurărilor sociale de stat pe care îl prezintă Guvernului, împreună cu raportul de verificare și analiză al Ministerului Finanțelor, cel mai tîrziu pînă la data de 1 mai a anului următor la care se referă.

Guvernul prezintă acest cont Parlamentului, o dată cu contul general anual de execuție a bugetului administrației centrale de stat.

Art. 41. — Conturile anuale de execuție a bugetului administrației centrale de stat, ordonatorilor de credite și cele privind fondurile speciale vor cuprinde :

La venituri

1. Evaluări bugetare
2. Drepturi constatate
3. Încasări realizate
4. Rămășițe de încasat

La cheltuieli

1. Credite aprobate inițial
2. Credite definitive
3. Plăți efectuate
4. Obligații cu termene legale de plată pînă la 31 decembrie.

Art. 42. — Excedentul sau deficitul bugetului administrației centrale de stat se stabilește prin compararea încasărilor de venituri realizate pînă la încheierea exercițiului bugetar cu plățile efectuate pînă la aceeași dată, plus obligațiile cu termene legale de plată pînă la 31 decembrie la cheltuieli.

Situația de casă se stabilește prin comparație între încasări la venituri și plăți la cheltuieli.

Ministerul Finanțelor are obligația ca în poziția obligațiilor cu termene legale de plată pînă la 31 decembrie să propună Guvernului includerea și a altor sume de bani datorate de stat, potrivit legii, rezultate din activitatea financiară a anului încheiat, care apar și se pot determina pînă la data de 15 martie a anului următor.

În caz de necesitate, Ministerul Finanțelor va prezenta Guvernului, pînă la 31 martie, un proiect de lege pentru regularizarea exercițiului financiar încheiat.

Art. 43. — În caz de deficit, acoperit prin bonuri de tezaur nerambursate sau împrumut acordat de Banca Națională în condițiile art. 15 din prezenta lege, Parlamentul hotărăște, la propunerea Guvernului, acoperirea deficitului și măsurile ce trebuie luate pentru a preveni repetarea unor astfel de situații în exercițiul financiar următor.

În caz de excedent, Parlamentul va decide, la propunerea Guvernului, în ce măsură și în ce scopuri se va utiliza acesta.

Art. 44. — Din excedentul bugetului administrației centrale de stat se va rezerva anual o cotă de 50 la sută pentru crearea unui fond de tezaur al statului. Fondul de tezaur al statului se păstrează în cont special la Banca Națională, cu dobîndă negociată între aceasta și Ministerul Finanțelor, și se utilizează cu aprobarea Parlamentului.

Pentru acest fond se întocmesc conturi de execuție anuale, care se supun aprobării o dată cu contul general de execuție a bugetului administrației centrale de stat.

Art. 45. — Ministerul Finanțelor va întocmi anual contul general al datoriei publice a statului, în care se va cuprinde contul operațiunilor în țară și în străinătate. Contul general al datoriei publice va fi anexat la contul general anual de execuție a bugetului administrației centrale de stat, ce se depune Parlamentului, potrivit prevederilor prezentei legi.

La acest cont se va anexa și situația garanțiilor guvernamentale pentru credite interne și externe primite de către alte persoane juridice.

Art. 46. — Controlul preventiv și de gestiune asupra veniturilor și cheltuielilor publice, precum și controlul de gestiune asupra patrimoniului public, se exercită de către Ministerul Finanțelor, organele sale teritoriale, precum și de către celelalte organe de stat, în condițiile stabilite de lege.

Art. 47. — Lucrările de întocmire, aprobare și execuție a bugetului administrației centrale de stat se fundamentează pe analize în execuție și prognoze ale stadiilor de evoluție a echilibrului financiar, monetar și valutar, a datoriei interne și externe a statului, în vederea stabilirii direcției de folosire a instrumentelor financiare pentru determinarea dezvoltării economico-sociale. În acest scop, Ministerul Finanțelor întocmește, coordonează și folosește, în condițiile legii, în conducerea trezoreriei naționale proiectele și execuțiile privind : balanța financiară generală a economiei ; balanța de plăți externe ; balanța de venituri și cheltuieli bănești ale populației și a masei monetare ; balanța creanțelor și angajamentelor externe pe țări ; balanța formării capitalurilor pe economie ; balanța financiară a resurselor și cheltuielilor de investiții.

CAPITOLUL III

Elaborarea, aprobarea, executarea și încheierea bugetelor locale

Art. 48. — Prin *bugete locale* se înțeleg bugetele unităților administrativ-teritoriale care au personalitate juridică.

Fiecare comună, oraș, municipiu, sector al municipiului București, județ, respectiv municipiul București, întocmește buget propriu, în condiții de autonomie.

Guvernul va lua măsurile necesare ca, prin autonomia financiară a unităților administrativ-teritoriale și prin bugetul fiecărei unități, să se stimuleze inițiativa locală, în vederea satisfacerii cerințelor sociale locale, exercitării drepturilor organelor locale de a dimensiunea prevederile bugetare de cheltuieli în funcție de nevoile proprii și corelat cu resursele bugetare posibile de mobilizat, precum și întăririi controlului social asupra folosirii eficiente a fondurilor alocate.

Art. 49. — Veniturile bugetelor locale se formează din impozite, taxe și alte venituri stabilite de legea bugetară anuală.

Art. 50. — Din bugetele locale se finanțează, în condițiile stabilite de lege, acțiuni social-culturale, cheltuieli de întreținere și funcționare a organelor locale ale administrației de stat, obiective și acțiuni economice de interes local, precum și alte obiective prevăzute prin dispoziții legale.

Art. 51. — Repartizarea veniturilor și cheltuielilor pe categorii de bugete locale, în cazurile în care legea nu prevede, se stabilește de organele de decizie ale fiecărui județ, respectiv al municipiului București, în funcție de atribuțiile organelor locale ale administrației de stat și de subordonarea instituțiilor publice, precum și de necesitățile de echilibrare bugetară.

Art. 52. — În situațiile în care cheltuielile prevăzute în bugetele proprii ale județelor și al municipiului București și ale unor municipii, sectoare ale municipiului București, orașe sau comune nu pot fi acoperite integral din veniturile proprii, pentru echilibrarea bugetelor respective se pot stabili și aproba transferuri din bugetul administrației centrale de stat. Prin legile bugetare anuale se pot autoriza unele unități administrativ-teritoriale să contracteze împrumuturi pentru acoperirea cheltuielilor privind realizarea unor acțiuni temeinic fundamentate, prin emisiune de titluri de împrumut, rambursabile în maximum 10 ani.

Art. 53. — În bugetele proprii ale județelor și al municipiului București, municipiilor și sectoarelor municipiului București, orașelor și comunelor se pot înscrie fonduri de rezervă la dispoziția organului de decizie al fiecărei unități administrativ-teritoriale de până la 5 la sută din totalul cheltuielilor, care se pot utiliza pentru suplimentarea unor credite bugetare aprobate prin bugetele locale, în vederea finanțării acțiunilor sau sarcinilor noi intervenite în cursul anului.

Fondurile de rezervă bugetară prevăzute la alineatul precedent pot fi majorate, în cursul anului, cu până la 50 la sută din cuantumul lor inițial aprobat prin buget, din disponibilitățile de credite bugetare care nu mai sînt necesare pînă la sfîrșitul anului.

Nu pot fi folosite cu această destinație disponibilitățile de credite bugetare provenite de la cheltuielile pentru personal și investiții.

Art. 54. — În cazurile în care în bugetele proprii ale unor unități administrativ-teritoriale veniturile depășesc cheltuielile aprobate, inclusiv rezerva bugetară stabilită potrivit legii, diferențele se constituie ca excedente planificate ale fiecărui buget local în limita a 2 la sută din totalul veniturilor; restul se prevede ca vîrsămînt la fondul de tezaur care se constituie la nivelul fiecărui județ, respectiv la nivelul municipiului București.

Art. 55. — Ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale sînt prefectii la județe și primarii la

municipiul București și la celelalte unități administrativ-teritoriale.

Conducătorii instituțiilor publice cu personalitate juridică din subordinea organului de decizie al fiecărei unități administrativ-teritoriale sînt, după caz, ordonatori secundari sau terțiari de credite.

Ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale pot delega dreptul de a aproba folosirea și repartizarea creditelor bugetare înlocuitorilor lor de drept sau conducătorilor organelor locale de specialitate ale administrației locale și ai altor unități similare.

Art. 56. — Proiectele bugetelor unităților administrativ-teritoriale se elaborează pe baza proiectelor de bugete ale administrației proprii și ale instituțiilor publice în subordine, la termenele stabilite de organul județean de decizie, respectiv al municipiului București, la propunerea conducătorului organului financiar al acestuia.

Metodologia de elaborare și execuție a bugetelor locale se stabilește de Ministerul Finanțelor.

Proiectele bugetelor unităților administrativ-teritoriale se prezintă spre aprobare organului local ales, cu cel puțin 2 luni înainte de începerea anului.

Fiecare buget local se aprobă pe ansamblu, pe capitole, articole și ordonatori de credite.

Art. 57. — Pentru acoperirea eventualelor decalaje temporare apărute în cursul anului între cheltuielile și veniturile bugetelor proprii ale comunelor, orașelor, municipiilor și sectoarelor municipiului București se pot acorda împrumuturi temporare din fondurile de tezaur constituite potrivit legii. Dreptul de a aproba astfel de împrumuturi îl au organele locale alese la nivel de județ și al municipiului București.

Din aceleași fonduri și în aceleași condiții se pot acorda împrumuturi și în cazul în care decalajele respective apar și la nivelul bugetelor proprii județene și al municipiului București.

Împrumuturile acordate potrivit alin. 1 și 2 ale prezentului articol se prevăd a fi rambursate pînă la data de 31 decembrie a fiecărui exercițiu bugetar.

În cazuri excepționale, în care împrumuturile nu au fost rambursate pînă la finele anului datorită lipsei de disponibilități bugetare, acestea se prevăd la rambursare în bugetele anilor următori, pe termen de pînă la 18 luni, cu o dobîndă a cărei limită maximă se va stabili de Ministerul Finanțelor și care se încasează la fondul de tezaur județean, respectiv al municipiului București.

Art. 58. — Pentru realizarea unor acțiuni social-culturale și acoperirea unor cheltuieli economice de interes local, organele de decizie ale unităților administrativ-teritoriale pot aproba și utiliza maximum 50 la sută din sumele încasate din veniturile proprii ale bugetelor locale respective peste cele aprobate, în următoarele condiții :

a) depășirea încasărilor să fie realizată pe totalitatea veniturilor proprii stabilite prin bugetul local respectiv și să se mențină pînă la finele anului ;

b) plusurile de venituri să provină din activitatea anului respectiv și să nu fie rezultatul unor modificări ale legislației sau anumitor subevaluări constatate de organele de control prevăzute de lege ;

c) unitatea administrativ-teritorială să nu aibă împrumuturi nerambursate.

Modificările efectuate și aprobate în bugetele locale, potrivit prevederilor acestui articol, se supun ratificării organului local ales, la prima sesiune a acestuia.

Art. 59. — Soldurile anuale excedentare ale bugetelor locale se utilizează în ordine pentru :

a) rambursarea eventualelor împrumuturi din anii precedenți nelichidate și plata dobânzilor la aceste împrumuturi ;

b) din suma rămasă se rezervă și se varsă o cotă de 50' la sută la fondul de tezaur județean, respectiv al municipiului București, după caz, iar diferența se constituie ca fond de rulment propriu, care poate fi utilizat, temporar, pentru acoperirea unor eventuale goluri de casă, decalaje între veniturile și cheltuielile anului curent.

Fondul de rulment se păstrează în contul de disponibil al bugetului fiecărei unități administrativ-teritoriale și nu va putea depăși 5 la sută din veniturile proprii aprobate prin bugetul local respectiv. Diferența care excede față de această limită se va vărsa, de asemenea, la fondul de tezaur județean, respectiv al municipiului București, după caz.

Art. 60. — Cheltuielile pentru investițiile prefecturilor și primăriilor, ale instituțiilor publice de subordonare locală, precum și celelalte cheltuieli de investiții, ce se finanțează potrivit legii din bugetele locale, se înscriu în bugetul fiecărei unități administrativ-teritoriale, pe baza listei de lucrări, utilaje, mobilier și alte obiecte de investiții. Listele definitive se aprobă potrivit art. 19 din prezenta lege, cu avizul Ministerului Finanțelor.

Art. 61. — Organele de decizie ale unităților administrativ-teritoriale întocmesc și prezintă conturile anuale de execuție a bugetelor locale, spre aprobare, organelor locale alese, pînă la data de 1 iunie a anului următor.

Art. 62. — Fondurile de tezaur județene și al municipiului București constituite potrivit legii se păstrează în conturi speciale la unitățile bancare, cu o dobîndă negociată, și se utilizează în condițiile prevăzute de lege.

Pentru aceste fonduri se întocmesc anual conturi de execuție, care se supun spre aprobare o dată cu contul de execuție a bugetului județean, respectiv al municipiului București.

În cazurile justificate și îndeosebi în primul an al aplicării prezentei legi, Ministerul Finanțelor poate prevedea în bugetul administrației centrale de stat alocații pentru constituirea sau majorarea, după caz, a fondurilor de tezaur ale județelor și al municipiului București.

Art. 63. — Pînă la data de 10 ianuarie a fiecărui an se întocmesc și se transmit Ministerului Finanțelor bugetele pe ansamblul fiecărui județ, respectiv municipiul București, grupate în cadrul fiecărui județ și municipiul București, pe comune, orașe, municipii, sectoare ale municipiului București și buget propriu, pe structurile clasificăției bugetare stabilite de Ministerul Finanțelor.

Art. 64. — Trimestrial, organele de decizie ale unităților administrativ-teritoriale întocmesc dări de seamă contabile în domeniul finanțelor publice, care se vor transmite Ministerului Finanțelor, la termenele și potrivit normelor stabilite de acesta.

Ministerul Finanțelor prezintă Guvernului, pînă la data de 30 aprilie a fiecărui an, sinteza anuală a finanțelor publice locale, cu concluzii și propuneri în ceea ce privește rolul acestora în îndeplinirea sarcinilor ce revin organelor locale ale administrației de stat.

Art. 65. — Execuția de casă a bugetelor locale se efectuează de către organele prevăzute de lege pentru

încasarea veniturilor, pentru plata cheltuielilor și evidența acestora, pentru bugetul fiecărei unități administrativ-teritoriale, precum și pentru transferurile de fonduri și subvențiile prevăzute de lege.

CAPITOLUL IV

Finanțele instituțiilor publice

Art. 66. — Finanțarea cheltuielilor de funcționare și investiții ale instituțiilor publice se asigură astfel :

a) integral din bugetul administrației centrale de stat sau bugetele locale, după caz, în funcție de subordonarea acestora ;

b) din veniturile extrabugetare și subvenții acordate de la bugetul administrației centrale de stat sau bugetele locale, în funcție de subordonare ;

c) integral din veniturile extrabugetare ;

d) din veniturile extrabugetare cu destinație specială pentru anumite cheltuieli stabilite de lege a se finanța din aceste venituri.

Art. 67. — Instituțiile publice mai pot folosi pentru desfășurarea și lărgirea activității lor mijloace materiale și bănești primite de la persoane juridice și fizice, prin transmiterea gratuită, cu respectarea dispozițiilor legale.

Acestea se gestionează potrivit normelor privind finanțele publice și cu respectarea destinațiilor stabilite de transmitător.

Art. 68. — Finanțarea cheltuielilor unor instituții publice, în special în domeniul social-cultural, indiferent de subordonare, se asigură atât din bugetul administrației centrale de stat, cît și din bugetul unei unități administrativ-teritoriale, numai în cazurile în care prin lege se stabilesc categoriile de cheltuieli care se finanțează din fiecare buget.

Art. 69. — Veniturile extrabugetare ale instituțiilor publice se încasează, administrează și contabilizează de instituțiile în cauză, potrivit normelor pentru finanțele publice, fără a se efectua vărsăminte din acestea la bugetul administrației centrale de stat sau bugetele locale, dacă legea nu prevede altfel.

Soldurile anuale rezultate din execuția bugetului instituțiilor publice finanțate integral din mijloace extrabugetare se preiau ca venituri în anul următor. Bugetele instituțiilor publice finanțate din mijloace extrabugetare se includ în bugetul centralizat al ordonatorului principal de credite.

Veniturile extrabugetare ale instituțiilor publice provin din taxe, chirii, manifestări culturale, valorificări de produse din activități proprii sau anexe, concursuri artistice, publicații, impresariat, exploatarea filmelor, prestații editoriale, consultații și servicii medicale, studii, proiecte, prestări de servicii, lucrări, exploatari ale unor bunuri pe care le au în administrare și altele, stabilite de legile de organizare a instituțiilor sau de Guvern.

Art. 70. — Plățile pentru investițiile instituțiilor publice se efectuează prin băncile care, potrivit legii, execută aceste operații pe baza : listei de lucrări, utilaje, mobilier și alte obiecte de investiții, a documentației tehnice prevăzute de lege și a mijloacelor bănești depuse de către instituție, cu respectarea dispozițiilor legale privind investițiile și decontarea acestora.

Cu mijloacele fixe rezultate ca urmare a cheltuielilor de investiții sau primite prin transfer gratuit se majorează fondul social al instituției publice.

CAPITOLUL V

Dispoziții comune, tranzitorii și finale

Art. 71. — Exercițiul bugetar este anual și coincide cu anul calendaristic.

Toate drepturile dobândite, operațiunile efectuate în cursul unui an, inclusiv obligațiile și drepturile ce-i revin, direct sau indirect, unui buget în perioada anului respectiv aparțin exercițiului corespunzător de execuție a bugetului.

Pentru toți agenții economici, anul financiar are aceeași durată ca și exercițiul bugetar.

Art. 72. — Execuția bugetară se încheie la data de 31 decembrie a fiecărui an. Orice venit neîncasat și orice cheltuială neefectuată pînă la 31 decembrie se va încasa sau se va plăti în contul bugetului pe anul următor.

Creditele bugetare neutilizate pînă la închiderea anului sînt anulate de drept. Creditele aprobate din fondurile speciale neutilizate la finele fiecărui an financiar se reportează în anul viitor, cu păstrarea destinației inițiale.

Art. 73. — Nerespectarea termenelor de plată a sumelor datorate bugetului administrației centrale de stat și bugetelor locale atrage obligația calculării și încasării majorării de întîrziere prevăzute de lege.

Încasarea la bugetul administrației centrale de stat, bugetele locale și bugetul asigurărilor sociale de stat a sumelor datorate și neachitate în termen de către persoanele juridice și persoanele fizice se face prin aplicarea normelor de procedură fiscală și executare silită prevăzute de lege.

Persoanele juridice române, precum și persoanele fizice care au calitatea de comerciant, au obligația contabilizării operațiunilor patrimoniale în lei, potrivit normelor legale privind sistemul contabil unificat al economiei naționale, asigurînd astfel condițiile de executare a controlului asupra sumelor cuvenite bugetului.

Art. 74. — Nici o cheltuială nu poate fi înscrisă în bugetul administrației centrale de stat, bugetele lo-

cale și bugetul asigurărilor sociale de stat și nici efectuată din aceste bugete dacă nu există bază legală pentru asemenea cheltuieli.

Art. 75. — Din bugetul administrației centrale de stat sau din bugetele locale se pot acorda subvenții sau transferuri cu caracter general sau cu destinații pentru anumite cheltuieli unor instituții, asociații sau altor persoane juridice care nu sînt de stat și nu au autonomie economico-financiară, precum și unor unități sau organisme internaționale, ca obligații de cotizație ale statului, numai în cazurile și condițiile prevăzute de lege.

Asemenea subvenții sau transferuri se prevăd și se acordă din bugetele ordonatorilor principali de credite, în mod distinct pe categoriile prevăzute la alineatul precedent.

Art. 76. — Sumele aprobate prin bugetul administrației centrale de stat, bugetele locale și bugetul asigurărilor sociale de stat, în limitele cărora se pot efectua cheltuieli, reprezintă credite bugetare, care nu pot fi depășite.

Angajarea cheltuielilor din aceste bugete se poate face numai în limita creditelor bugetare anuale aprobate.

Art. 77. — Dispozițiile legale în domeniul elaborării, aprobării și executării bugetului administrației centrale de stat se aplică și în domeniul bugetelor locale și bugetului asigurărilor sociale de stat, în măsura în care pentru acestea nu se dispune altfel prin prezenta lege.

Art. 78. — Pînă la alegerea organelor locale, elaborarea, aprobarea, execuția și încheierea bugetelor locale se fac de către organele numite potrivit legii.

Art. 79. — Prevederile prezentei legi se aplică de la 1 ianuarie 1991.

Art. 80. — La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea finanțelor nr. 9/1972, modificată și completată prin Legea nr. 2/1979, precum și orice alte dispoziții contrare.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 23 ianuarie 1991.

PREȘEDINTELE SENATULUI
academician **ALEXANDRU BÎRLĂDEANU**

Această lege a fost adoptată de Adunarea Deputaților în ședința din 28 ianuarie 1991.

PREȘEDINTELE ADUNĂRII DEPUTAȚILOR
MARȚIAN DAN

În temeiul art. 82 lit. m) din Decretul-lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României,
promulgăm Legea privind finanțele publice și dispunem publicarea sa în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 29 ianuarie 1991.
Nr. 10.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — ADUNAREA DEPUTAȚILOR

Adresa pentru publicitate : Combinatul poligrafic București — Biroul de publicitate și difuzare pentru Monitorul Oficial, București, str. Blanduziei nr. 1, sector 2, telefon 11.77.02.
Tiparul : Combinatul poligrafic București — Atelierul „Monitorul Oficial”, București, str. Jiului nr. 163, telefon 68.55.58.

Prețul 4 lei

40.816

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 23/1991, conține 8 pagini.